

Motion till riksdagen

1989/90:A27

av Krister Skånberg (mp)

med anledning av prop. 1989/90:90 om forskning

I denna motion anger jag en rad behov av *lokal och regional utveckling och forskning* och begär regeringsförslag om och resurser för sådan forskning.

1. Det behövs forskning om ev förändrade förutsättningar för en aktiv regionalpolitik i samband med den europeiska integrationen. Vilka spelregler kan och får vi använda i Sverige om EG:s regler skall gälla även här? Kan vi fortsätta med paketlösningar?

2. Det behövs forskning om kommunernas nya roll i arbetsmarknads-, industri- och regionalpolitiken. Vilka resultat har uppnåtts med det senaste decenniets uppvisning i kommunala modeller för att få till stånd en bättre ekonomisk utveckling? Har de centrala politikområdena och sektorsorganen tagit till sig denna utveckling? Finns det möjligheter till nya organisationsformer inom de olika ansvarsområdena? Kan politiken decentraliseras?

3. Det behövs forskning om nya organisationsformer för offentlig konsumtion. Kraven på effektivisering möts idag bl.a. med idéer om kooperativa försök. Här behöver vi mer kunskap om effekter och behovet av juridiska, finansiella och andra förändringar. ●ver huvud taget behövs mer forskning kring Kooperationen i dag. Förutsättningarna är annorlunda än när den stora kooperationsutredningen gjordes. I dag är det de nya verksamhetsområdena som är intressanta.

4. Det behövs forskning om den informella ekonomins betydelse i ett regionalt fördelningsperspektiv. Vi måste skaffa ett rättvisande sätt att mäta "trycket", den ekonomiska pulsen, i de olika regionerna för att kunna bedriva omfördelningspolitik.

5. Det behövs forskning om möjligheter att avskärma en i strikt mening lokal ekonomi. Detta kan t.ex. göras genom lokala valutor. Effekterna av sådana bör undersökas. Framför allt möjligheterna att inlemma en sådan lokal ekonomi i den kommunala ekonomin via uttaxering i lokal valuta. Detta skulle vidare kunna kopplas till idéerna om samhällstjänst. Med en lokal marknad skulle denna kunna hanteras på ett sätt som även konventionella ekonomer kan förstå och hantera. Resultaten av tidigare försök med lokala valutor i olika länder bör utvärderas med moderna metoder.

6. Det behövs forskning och försöksverksamhet om tillgången till riskkapital på lokal nivå för att stödja lokala initiativ. Vare sig det gäller att starta en "Starta-egat" eller "Starta vårat" rådgivningsbyrå eller företag i sig, så kommer problemen med finansiering upp. Kommunen kan i och för sig

starta projekt men dessa har alltid kortsiktiga krav förenade med sig. Sponsorpengar från närings- eller föreningsliv leder till onödiga beroenden. Kan man hitta nya finansieringsvägar för lokala initiativ som inte är för gynnsamma men som ändå släpper fram dessa? Här kommer givetvis miljöpartiets förslag om närfonder in, som har beskrivits i en tidigare motion i år. Andra lokala "potter" som kan hanteras av banker eller andra institutioner med vana att hantera finansiering är också en möjlighet som bör prövas.

7. Det behövs forskning om metoder för att hantera ekologisk planering på kommunal/lokal nivå i samband med olika projekt. Idag har vi mycket trubbiga instrument för detta. Här kan vi dra lärdom och erfarenheter av de försök med eko-kommuner som bedrivs i Finland, Sverige och Norge och av bl.a. det "Naturekonomiprojekt" som bedrivs av Sören Bergström. De ekologisk-ekonomiska relationerna måste tydliggöras och lyftas fram i kommunens agerande på ett helt annat sätt än idag.

8. Det behövs försök med och utvärdering av vänortsprojekt mellan högskolor. Vissa typer av forskningsanslag bör villkoras så att de kräver samarbete med regional högskola eller forskningsinstitut.

9. Det behövs ett aktivare utbyte mellan de stora och de regionala högskolorna. Med riktiga ekonomiska incitament skulle man säkert kunna få forskare/lärare från de stora högskolorna att ta en period vid en regional högskola. Detta skapar direkta effekter såväl som indirekta. Kanske de indirekta är viktigast, dvs att bygga upp nätverk av forskare på ett sätt som annars inte sker.

10. Det behövs resurser för att bjuda in forskningens fotfolk, dvs alla de forskare/konsulter som inte har formella akademiska meriter eller positioner men som ändå kanske har mest att komma med i termer av lokal/regional utveckling. De kan aldrig få tjänster eller vikariat som forskarlärare, men de har viktig kompetens och ofta precis den entreprenörsanda som krävs för att dra igång en regional högskoleinstitution. Detta bör kanske framför allt gälla utländska forskare/konsulter. De är antagligen mer nyfikna än deras akademiska motsvarigheter. Dvs de kan lockas till en regional högskola.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av lokal och regional forskning för främjande av lokal och regional utveckling.

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om program för och anslag till lokal och regional forskning för främjande av lokal och regional utveckling.

Stockholm den 20 mars 1990

Krister Skånberg (mp)